

Wie bang is in het donker moet deze voorstelling niet gaan zien

Theater

Het Nationale Toneel met 'Red Rubber Balls' van Peter Verhelst. T/m 20/4 in het Nationale Toneel Gebouw in Den Haag. 070-3181444.

Voor regisseur Franz Marijnen is theater „het zichtbaar maken van de lichamen die in een tekst liggen te sluimeren". Hij haat de moderne ziekte die ook in het theater heerst dat we alles willen uitbeelden en liefst dat nog eens willen verdubbelen met videobeelden. „Misschien leren we door goed te luisteren weer te kijken". Met zijn regie van een tekst van Peter Verhelst, 'Red Rubber Balls', gaat hij met dat luisteren heel ver tot een pure luisterervaring in het pikkedonker aan het slot.

Nadat Verhelst een vertaling had gemaakt van Shakespeare's 'Romeo en Julia', schreef hij als vervolg dit stuk, waarin de dode geliefden in een hartstochtelijke versmelting worden herenigd. In deze voorstelling

zijn dat vier actrices onder aanvoering van Rosa Mee (verder Anne-maaike Bakker, Manoushka Kraal en Ramona Verkerk) die elkaar paarsgewijs heftige erotische teksten toelispelen. Opvallend is dat dit liefdesritueel zich bijna uitsluitend in de imperatieve vorm voltrekt: trek alles uit, beweeg je bekken, geef me je mond, smeerm me in.

Maar voor het zover is, worden we ironisch vergast op een glas-wijn en een toeristische promotiefilm van de stad Verona, geprojecteerd op de wanden van een ruimte die ontwerper Marcos Viñals Bassols creëerde naast de eigenlijke speelruimte, een ronde zaal waar slechts plaats is voor 52 bezoekers. In het midden staat een cirkelvormig bassin met een laagje water. De vier speelsters komen op in identieke zalmkleurige onderjurken en nemen plaats op de vier stoelen die bij het bassin staan aangeschoven. Alleen hun gezichten worden verlicht. In dit halfduister spiegelen tekst en lichaam zich aan

elkaar zonder verder enige actie - aan het slot gaan de vier te water voor een gracieuze omhelzing.

Maar de voorstelling is nog niet afgelopen. Opnieuw worden we naar de andere ruimte geleid; als iedereen binnen is, doven de rode vloerlichtjes en staan we in de donker denkbaarste duisternis. De vier vrouwen bewegen zich tussen de toeschouwers door, hen strelend, terwijl ze opnieuw het zich liefdevol verenigen van lichamen verklanken. Wat ze toen zeiden, drong niet zo tot mij door, want als stadsmens voelde ik bij zo'n diep duister de paniek in mij opborrelen. Het „leren door goed te luisteren weer te kijken" mislukte in mijn geval grandioos. Verstijfd wachtte ik op het einde, en ook de hand die op een gegeven moment mijn gezicht beroerde, bood geen soelaas. Dit gaat te ver, dacht ik, alsof ik opnieuw, jaren geleden in Mickery, Japanners op het toneel die kip zag slachten.

Hans Oranje